

Poštovní schránky v Zemi vycházejícího slunce (3)

V předchozích částech našeho článku jsme se seznámili se dvěma zajímavými tokijskými muzei – poštovním a filatelistickým. Ukázali jsme přitom řadu poštovních schránek, od historických po současné, tím jsme však zdaleka nevyčerpali neobyčejnou rozmanitost jejich podob, jak jsem ji zaznamenal při své návštěvě japonských ostrovů Hokkaido a Honšú, v jejichž rámci jsem krátce navštívil i ruský poloostrov Sachalin.

FRANTIŠEK BENEŠ

Asi nejběžnější poštovní schránka je na fotografii z přístavu Jokohama v Tokijském zálivu, kam jsme zamířili po příletu do Japonska, abychom se nalodili na zaoceánskou loď, s níž jsme se pak plavili do Ochoťského a Japonského moře.



Má dva vřazovací otvory, vlevo užší, označený japonsky a anglicky *Dopisy – Pohlednice*, vpravo širší pro větší zásilky. Pod nimi jsou podrobné popisy a vysvětlivky z nichž vyplývá, že schránka je ve všední dny a v sobotu vybírána třikrát denně, v neděli dvakrát (doba je s pověstnou japonskou přesností stanovena na minutu přesně). Dále jsou zde uvedeny základní poštovní sazby a kontakt na příslušnou poštu, pod níž schránka spadá.

V tokijské vládní čtvrti Chiyoda, poblíž císařského paláce, jsem narazil na nečekaně zanedbanou schránku stojící na okraji lesa (v téhle překvapivě málo osídlené čtvrti se rozkládají velké parky, což je v centru nejlidnatějšího města světa – Tokio má 32 milionů obyvatel – opravdu nečekané).

V obchodní čtvrti Chuo jsem našel schránku v modré barvě a „poloviční“ velikosti.

S poštou se setkávají i návštěvníci tokijského Disneylandu, jednak v názvu tematicky zaměřené prodejny a pak se schránkami skutečnými, do nichž můžete vhodit zásilku (tu park předá k přepravě státní poště).



Poštovní schránky v městě Hakodate na ostrově Hokkaidó, prý nejromantičtějším v Japonsku.



Starobylá (před budovou historické pošty) ...



... novodobá (od té v Jokohamě se liší například nápisem na dolním okraji) ...



... a malinká, nejasná (stála na chodníku u zdi domu, poblíž žádný vchod, přesto jsem nebyl sto poznat, zda jde o schránku poštovní, nebo domovní).

Schránky tu ale ve velkém počtu a rozmanitých podobách a velikostech vedou i jako suvenýry.



Od nejmenších „kapesních“, přes „stolní“, po doslova obří (až se člověk zamýšlí, jak je asi turisté odtud vůbec odvezou?).



V městě Aomori na ostrově Honšú měli schránky hranaté. Mimochodem, právě tady jsem si poprvé uvědomil, že obvyklá představa o Japonsku jako zemi-mraveništi, kde se neustále na chodnicích valí davy lidí, neodpovídá pravdě – na hlavní třídě bylo v poledne skoro liduprázdno, a to platilo v menší nebo větší míře i pro jiná města a místa, která jsem navštívil, včetně samotného Tokia, kde jsem opravdové návaly zažil jen ve čtvrti Šibuja, (přesněji na její slavné křižovatce před nádražím; jinde bylo většinou spíše poloprázdno!).

V Aomori mají i schránku tradiční, ovšem neobvykle vyzdobenou figurkou samuraje.



V nedalekém historickém Hirosaki, městě jablek, měli schránky válcové, ale namísto červené barvy byly více oranžové; tahle stála před prodejnou známek a pohlednic.



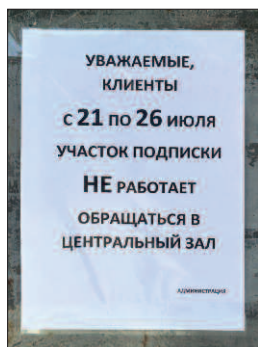
Na skok do Ruska

Nejsevernější japonské město Wakkanai dělí od ruského poloostrova Sachalin jen 43 kilometrů široký La Pérousovův průliv, který v zimě zamrzá. V zálivu Aniva leží město Korsakov, od poloviny 19. století patřící k Rusku, které ho využívalo jako trestaneckou kolonii. Po prohrané rusko-japonské válce v roce 1905 připadlo Japonsku; to v neblahé praxi pokračovalo a zavleklo sem tisíce korejských trestanců (jejich potomci tu žijí dodnes). Od konce druhé světové války patřilo Sovětskému svazu a nyní Rusku. Pravidlem bylo, že noví páni zničili zbylé památky na své předchůdce – ti ostatně město před odchodem stejně vypálili, takže historické památky tu nečekejte. Město na „druhém konci světa“ – bráno geograficky od nás – i čtvrt století po rozpadu SSSR pořád vypadá typicky sovětsky, a to přesto, že leží tak malý kousek od jedné z nejrozvinutějších zemí světa, s níž udržuje čilý obchodní, a dokonce i turistický styk (Japonci, kteří odtud byli odsunuti v roce 1947, k Sachalinu mají podobný vztah jako sudetští Němci k našemu pohraničí).

Poštu jsem tu našel snadno – sídlí ve třípodlažním paneláčku a na její přítomnost upozorňuje obří poutač zabírající půl jeho boční stěny.



Navštívit se mi ji ale nepodařilo – i když otevřeno má šest dní v týdnu.



Jako na potvoru totiž zrovna tenhle týden měli zavřeno. Tak jsem si ji alespoň vyfotografoval.



Modrobílá cedulka vpravo od dveří říká, že na poště prodávají i železniční jízdenky a letenky, červená pod oknem zase hlásá, že tu sídlí i „Kybernetická pošta“, součást Ruské pošty. Význam toho výrazu se mi objasnit nepodařilo, nejspíš to znamená, že je tu k dispozici připojení k internetu. Modrá a zjevně letitá poštovní schránka vedle vchodu nese hrdé pořadové číslo jedna, a i když ji od dveří pošty dělí pouhého půl metru, podle nápisu na ní je vybírána jen jednou denně (v 7 hodin ráno), a to kupodivu jen od úterý do soboty, i když sama pošta má otevřeno i v pondělí!



Jako ostatní turisté jsme se vyfotografovali před obří sochou Lenina, která se tu stále tyčí (a je dokonce v dobrém stavu), a tím jsme možnosti zábavy v podstatě vyčerpali.



To se ale v dohledné době může změnit – alespoň podle nejnovějších zpráv, podle nichž se koncem loňského roku ruský prezident a japonský premiér dohodli na spolupráci při prodloužení Transsibiřské magistrály přes poloostrov Sachalin a podmořským tunelem do Japonska. Pokud se to stane, bude se to týkat i nás, přesněji naší historie. Ke stému výročí završení slavné cesty našich legií po magistrále bychom v roce 2020 mohli vlakem projet stejnou trasu do Vladivostoku a pak jím pokračovat do Japonska, kam se legionáři (nebo kolem něj) už přepravovali loděmi.

Obrázek obrněného vlaku čs. legií, který na magistrále před sto lety jezdil, je na známce Poř. č. PP3.



Ale to je zatím jen hudba budoucnosti, navíc teprve v rovině úvah ... i když výlet by to byl pěkný! Lístek na vlak z Moskvy přes Jekatěrinburk, Novosibirsk, Krasnojarsk, Irkutsk, Čitu a Chabarovsk do Vladivostoku stojí od 4.000 korun (v nejlevnější III. třídě ruských drah; na druhé straně stupnice je „carský“ vlak Golden Eagle, provozovaný americkou společností Mir, v němž jízdenka stojí i stokrát tolik) a cesta trvá necelý týden (přesně šest dní; v Golden Eagle je delší o zastávky po cestě). Překonáte při ní 9.259 kilometrů na dvou kontinentech, projedete 90 měst ve 14 regionech v osmi časových zónách, uvidíte Bajkal, nejhlubší jezero světa. Pokud byste tu s ruskými drahami chtěli projet

„nanečisto“, stačí kliknout na <http://eng.rzd.ru/vtour/>. Nevím jak vás, ale mě by to docela lákalo!

Na závěr ještě malá poznámka pro případné cestovatele: I když český pas patří k nejvýhodnějším na světě – můžete s ním bez víza cestovat do zhruba 140 zemí –, přesto jich ještě dost zbývá, kam vízum potřebujete (a někdy je dost drahé, nemluvě o tom, že u některých je i složité jej vůbec získat). I proto rád cestuji lodí, podle mezinárodních úmluv totiž v případě, že na lodi i spíte, ke krátkodobému pobytu na pevnině vízum nepotřebujete. Neplatí to úplně všude, ale například v Rusku ano, což jsem využil právě v Korsakovu, a o rok předtím například v Petrohradu, kde jsme kotvili na Něvě v centru města, kam jsme dopluli pod zdejšími otevřenými mosty (psal jsem o tom v srpnové Filatelii v roce 2014, v článku o poštovních

schránkách kolem Baltského moře). Kdo nehledá bůhvíjaký luxus, pro toho jsou lodní lístky do levnějších cestovních tříd poměrně dostupné. A výhoda s vízy by se pak mohla samozřejmě hodit.¹⁾

Inu cestování k filatelii prostě patří, ať skutečné, nebo prstem po mapě. Ono dokonce částečně stojí za úžasným rozmachem sbírání známek v poslední čtvrtině předminulého a první čtvrtině minulého století. Osvícení učitelé dobře rozpoznali, že tahle snadno dostupná nová záliba má i edukativní rozměr, pomáhá při výuce zeměpisu, dějepisu a přírodopisu, a tak k ní nasměřovali přirozenou touhu mládeže po poznávání dalek. Ta ve většině z nás, filatelistů, ostatně přetrvává dodnes, i když už jsme dávno dospělí... ■

¹⁾ *Podmínky bezvízového styku se v průběhu doby mohou měnit, proto je třeba se o nich předem informovat.*